

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างตัวละครหญิงในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากเทพนิยายเรื่องชนเผ่าเลลา สโนไวท์กับคนแคระหั้งเจ็ด และเจ้าหญิงนิทรร” ใช้วิธีการศึกษาวิจัยโดยการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) เพื่อวิเคราะห์และตีความภาพยนตร์และละครโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล หั้งข้อมูลเอกสาร และข้อมูลออนไลน์ เพื่อนำมาเสริมการวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสร้างตัวละครหญิงในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ ที่ดัดแปลงมาจากเทพนิยายเรื่องชนเผ่าเลลา สโนไวท์กับคนแคระหั้งเจ็ด และเจ้าหญิงนิทรร” ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ในการวิเคราะห์และตีความ เพื่อนำมาอภิปรายในงานวิจัย รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลออนไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากเทพนิยายหั้งสามเรื่องข้างต้น

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะเน้นพิจารณาจากบุคลิกลักษณะของตัวละครหญิง หั้งตัวละครเอกและตัวละครร้าย โดยดูจากความคล้ายคลึงกัน / แตกต่างกันของบุคลิกลักษณะของตัวละครในภาพยนตร์ หรือละครโทรทัศน์แต่ละเรื่อง เช่น ชนเผ่าเลลา, สโนไวท์, แม่ลี้ยง, อโหราฯ และแม่มด เป็นต้น (หมายเหตุ : ภาพยนตร์บางเรื่องอาจไม่ได้ระบุชื่อตัวละครที่ชัดเจน เนื่องจากอาจมีการปรับเปลี่ยนโครงเรื่องและรายละเอียดบางอย่างในภาพยนตร์)

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากเทพนิยายหั้งสามเรื่อง (ชนเผ่าเลลา สโนไวท์ และเจ้าหญิงนิทรร) นั้นไม่ได้ปรากฏต้นฉบับที่แนชัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเริ่มต้นศึกษาการสร้างตัวละครหญิงในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่ดัดแปลงมาจากเทพนิยายหั้งสามเรื่อง โดยอ้างอิงบุคลิกลักษณะของตัวละครเอกและตัวละครร้ายจากในภาพยนตร์การ์ตูนของ วอลท์ ดิสนีย์ (Walt Disney) เป็นหลัก เพื่อดูลักษณะความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวละคร เนื่องจากส่อตั้งกล่าว ทำให้เราเห็นภาพของตัวละครเอก ที่เป็นผู้หญิงในอุดมคติ ซึ่งมักจะถูกกระทำโดยตัวละครร้าย จนต้องแพชญ วิบากกรรมในชีวิต ก่อนที่เรื่องราวจะจบลงด้วยการได้แต่งงานกับพระเอก ได้อย่างชัดเจน ที่สุด ดังนั้น ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงจะขอใช้ข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบันทึกวิทยาลัย

1. เป็นภาพนวนิยายหรือละครโทรทัศน์ที่ออกฉายหลังจากปีที่ภาพนวนิยายการ์ตูนของ วอล์ต์ ดิสนีย์ ออกฉาย โดยอ้างอิงปีที่ภาพนวนิยายการ์ตูนออกฉายจากเว็บไซต์ IMDb: The Internet Movie Database (<http://www.imdb.com>) ดังนี้
 - ชินเดอเรลลา (Cinderella)

ภาพนวนิยายการ์ตูนของวอล์ต์ ดิสนีย์ ออกฉายในปี ค.ศ. 1950
ตัดแปลงมาจากเทพนิยายสำนวนของ ชาร์ลส์ แปร์โรลต์ (Charles Perrault)
 - สโนว์ไวท์กับคนแคระห้าเจ็ด (Snow White and the Seven Dwarfs)

ภาพนวนิยายการ์ตูนของวอล์ต์ ดิสนีย์ ออกฉายในปี ค.ศ. 1937
ตัดแปลงมาจากเทพนิยายสำนวนของ พี่น้องโกร์กิกิม์ (The Brothers Grimm)
 - เจ้าหญิงนิทรา (Sleeping Beauty)

ภาพนวนิยายการ์ตูนของวอล์ต์ ดิสนีย์ ออกฉายในปี ค.ศ. 1959
ตัดแปลงมาจากเทพนิยายสำนวนของ ชาร์ลส์ แปร์โรลต์ (Charles Perrault)
2. เป็นภาพนวนิยายหรือละครโทรทัศน์ ที่ตัดแปลงมาจากเทพนิยายทั้งสามเรื่องข้างต้น โดย 1) คงเค้าโครงเรื่องหลักไว้ตามแบบฉบับทั้งหมด หรือ 2) คงเค้าโครงเรื่องหลักไว้ แต่มีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบและรายละเอียดบางอย่างในภาพนวนิยายหรือละครโทรทัศน์ และ 3) มีการสร้างโครงเรื่องใหม่ โดยมีจุดสำคัญมาจากการนิยายเรื่องนั้นๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

ภาพนวนิยายและละครโทรทัศน์ที่ตัดแปลงมาจากเทพนิยาย		
ชินเดอเรลลา	สโนว์ไวท์กับคนแคระห้าเจ็ด	เจ้าหญิงนิทรา
1. Cindy (1978)	1. Snow White (1987)	1. Sleeping Beauty (1987)
2. Cinderella (1989)	2. Snow White (1992)	2. The Sleeping Beauty (2010)
3. Cinderella (1997)	3. Snow White: A Tale of Terror (1997)	3. Sleeping Beauty (2011)
4. Ever After: A Cinderella Story (1998)	4. Sydney White (and the Seven Dorks) (2007)	
5. Cinderella (2000)	5. Mirror Mirror (2012)	
6. Ella Enchanted (2004)	6. Snow White and the Huntsman (2012)	
7. A Cinderella Story (2004)	7. Once Upon A Time (TV Series ปี 2011 ถึง ปัจจุบัน)	
8. Enchanted (2007)		

ตารางที่ 3 แสดงรายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การศึกษาจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่

- ข้อมูลเกี่ยวกับเทพนิยายสำนวนของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ (Charles Perrault) และพี่น้องดราภุลกริมม์ (The Brothers Grimm) ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
- บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ ‘ผู้หญิง’ เช่น บทบาทของผู้หญิงในภาคยนตร์, กระบวนการผลิตซ้ำภาคลักษณ์ของผู้หญิงในภาคยนตร์และละครโทรทัศน์

2. ข้อมูลออนไลน์ (online) ได้แก่

- ภาคยนตร์ที่สามารถดูทางเว็บไซต์ Youtube (www.youtube.com) จำนวน 9 เรื่อง ได้แก่
 - 1) Cindy (1978)
 - 2) Cinderella (1989)
 - 3) Cinderella (1997)
 - 4) Cinderella (2000)
 - 5) Snow White (1987)
 - 6) Snow White (1992)
 - 7) Snow White: A Tale of Terror (1997)
 - 8) Sleeping Beauty (1987)
- ละครโทรทัศน์ (TV Series) ที่สามารถดูทางเว็บไซต์ของประเทศไทย และมีคำบรรยายภาษาไทย ได้แก่ ละครโทรทัศน์เรื่อง Once Upon A Time
 - ฤดูกาลที่ 1 ตอนที่ 1 – 22 (Season 1, 2011-2012)
 - ฤดูกาลที่ 2 ตอนที่ 1 – 4 (Season 2, 2012-Present)
- บทวิจารณ์ภาคยนตร์ และข้อมูลภาคยนตร์ ทั้งจากเว็บไซต์ของประเทศไทย และต่างประเทศ
- บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับตัวละครหญิงในเทพนิยายทั้งสามเรื่องข้างต้น ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิง บทบาทของผู้หญิงค้านค้านในสังคมปัจจุบัน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

3. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- ภาคยนตร์ที่สามารถดูได้จาก DVD จำนวน 9 เรื่อง ได้แก่

- 1) Ever After: A Cinderella Story (1998)
- 2) Ella Enchanted (2004)
- 3) A Cinderella Story (2004)
- 4) Enchanted (2007)
- 5) Sydney White (and the Seven Dorks) (2007)
- 6) The Sleeping Beauty (2010)
- 7) Sleeping Beauty (2011)
- 8) Mirror Mirror (2012)
- 9) Snow White and the Huntsman (2012)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการซึมภาพนิตร์และละครโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาตีความโดยใช้ข้อมูลประเภทเอกสารข่าวบันสัน្តุนภารวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการซึมภาพนิตร์ หรือละครโทรทัศน์กลุ่มตัวอย่าง ที่ดัดแปลงมาจากเหตุการณ์จริง เช่นเดอเรลลา สนิวไวท์ และเจ้าหญิงนิทรา โดยใช้แนวคิดการเล่าเรื่องและวิธีการสร้างตัวละครในภาพนิตร์และละครโทรทัศน์ โดยจะวิเคราะห์ตามองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) โครงเรื่อง (plot)
- 2) แก่นเรื่อง (Theme)
- 3) ความขัดแย้ง (Conflict)
- 4) ตัวละคร (Character)
- 5) ฉาก (Setting)
- 6) สัญลักษณ์ (Symbol)
- 7) มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of view)

2. วิเคราะห์ระบบคิดของสังคมที่สะท้อนผ่านตัวละครหญิงในภาพนิตร์และละครโทรทัศน์ ที่ดัดแปลงมาจากเหตุการณ์ทั้งสามเรื่องข้างต้น โดยใช้ทฤษฎีสัญวิทยาและแนวคิดเรื่องมายาคติ ประกอบกับทฤษฎีสตีเวนนิยมและวิพากษ์ และทฤษฎีสำนักวัฒนธรรมศึกษาแห่งอังกฤษ (ทฤษฎีสำนักเบอร์มิงแฮม) โดยทฤษฎีนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ผ่านประเด็นเรื่อง 1) อัตลักษณ์ 2) อำนาจ 3) วัฒนธรรมและระบบสัญญา และ 4) ภาพตัวแทน ประกอบกันตามความเหมาะสม

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ร่วมกับการใช้ภาพประกอบ ดังนี้

- บทที่ 4 การเล่าเรื่องและการสร้างตัวละครหญิงในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่ตัดแปลงมาจากเหตุนิยายเรื่องซินเดอเรลลา สโนว์ไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด และเจ้าหญิงนิทรา
- บทที่ 5 ระบบคิดของสังคมที่สะท้อนผ่านตัวละครหญิงในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่ตัดแปลงมาจากเหตุนิยายเรื่องซินเดอเรลลา สโนว์ไวท์กับคนแคระทั้งเจ็ด และเจ้าหญิงนิทรา